

LEERPLAN WAW (groep 8; 11 - 12 jaar)

Module 5

Aantal lessen 2

ח נ ו כ ה

CHANOEKA

© JELED-NIK Afdeling Onderwijs

www.jeled.net

GAN	ALEF	BET	GIMMEL	DALET	HEE	WAW
-----	------	-----	--------	-------	-----	------------

LES 1

Onderwerp: Helden en Wonderen

Benodigdheden:

- * ***Werkboekje: Helden en Wonderen***
- * *pen of potlood*

Inleiding (± 15 min)

Begin met een klassengesprek over 'helden' en 'wonderen'. Gebruik als inleiding bijvoorbeeld een krantenknipsel of verhaal naar eigen keuze. Vraag de leerlingen waarom zo iemand een held is en schrijf de verschillende meningen op het bord of een vel papier. Maak daarna bladzijde 1. Vergelijk de antwoorden: wie is voor de leerlingen een held, en waarom?

Verwerking (± 30 min)

Behandel bladzijde 2 en 3 van *Helden en Wonderen* klassikaal. Zorg ervoor dat je leerlingen begrijpen dat er twee soorten helden zijn: mensen die lichamelijk sterk zijn, en degenen die dat in geestelijk opzicht zijn.

Ga aan de hand van bladzijde 4 verder in op het begrip 'wonder'. Ook dit woord kan verschillende betekenissen hebben. Bespreek dit met je leerlingen. Maak daarna bladzijde 5 tm 7 klassikaal: er zijn niet alleen twee soorten helden, maar ook twee soorten wonderen.

Mocht je nog tijd over hebben, laat dan de woordpuzzel op bladzijde 8 zelfstandig maken. Het antwoord is 'helden en wonderen'. Geef bladzijde 9 mee als opdracht voor thuis: het verhaal van Chanoeka opschrijven aan de hand van de woorden uit de puzzel, waarbij de leerlingen duidelijk moeten maken wie voor hen de helden en wat het wonder van Chanoeka volgens hen is. Denk je dat dit niet lukt, bewaar deze opdracht dan als inleiding voor les 2.

LES 2

Onderwerp: wie zijn de helden, en wat is het wonder van Chanoeka?

Benodigdheden:

- * *werkboek Helden en Wonderen, blz 9 tm 16*
- JELED.net * *Chanoeka quiz*
- * *potlood of pen*
- * *Van Jom tot Jom bladzijde 172-180*

Inleiding (± 15 min)

Vraag wie de opdracht van bladzijde 9 gemaakt heeft, en laat de verschillende verhalen voorlezen. Zorg ervoor dat bij ieder duidelijk is wie de helden, en wat het wonder van Chanoeka is (verschillende antwoorden / meningen zijn mogelijk). Alternatief: laat je leerlingen deze opdracht nu maken.

Verwerking (± 30 min)

Behandel bladzijde 10 en 11 klassikaal: ook vroeger dachten mensen verschillend over de helden en wat het wonder van Chanoeka. Bladzijde 12 en 13 vat de gedachten samen, ze hoeven elkaar niet uit te sluiten.

Bespreek de begrippen *pirsoem hanes* en *hidoer mitswa* aan de hand van bladzijde 14 en 15. Zorg ervoor dat je leerlingen deze woorden kennen en het verschil begrijpen tussen mitswa en hidoer mitswa.

Maak tenslotte bladzijde 16. Verduidelijk de vragen nog iets. Wat voor gevoel zou je krijgen wanneer we de lichtjes op de manier van Sjamaj zouden aansteken, dus de eerste avond acht en de volgende avonden steeds een minder? Is dat een ander gevoel dan wat je nu hebt? Op de manier van Hillel wordt het wonder als het ware steeds groter want iedere keer komt er een lichtje bij. Belangrijkste reden voor de manier van Hillel: *מעלין בקדש ואין מורידין*, je mag wel toevoegen maar niet verminderen aan 'heilige zaken' (zie ook sjabbat 21b).

Chanoeka-lichtjes: het meest voor de hand liggend is dat ze het jodendom symboliseren, of de geestelijke kracht van het joodse volk. Andere antwoorden zijn natuurlijk ook mogelijk.

In een jaar waarin je extra tijd aan Chanoeka kunt besteden kun je de leerlingen de Chanoeka quiz geven. Afhankelijk van het niveau van de klas kun je het hoofdstuk over Chanoeka uit Van Jom tot Jom van tevoren laten lezen.

Heeft je klas of een leerling een hoog niveau? Dan kun je ook met de quiz beginnen als inleiding op 'Helden en Wonderen'. Een digitale versie van deze quiz staat op www.jeled.net